

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 13. december 2010
Kontor: Færdsels- og våben-
kontoret
Sagsnr.: 2010-5000-0213
Dok.: MKH40107

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af våbenloven og lov om krigsmateriel¹
(Forenkling af fremgangsmåden for meddelelse af udførselstilladelse)

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009 som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

”Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet, EU-Tidende 2009, nr. L 146, side 1.”

2. § 3, stk. 3, nr. 3, affattes således:

”3) krudtoplag hos personer og foreninger, der har tilladelse til at erhverve og besidde sortkrudt, fænghætter m.v.”

3. I § 3, stk. 3, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet, EU-Tidende 2009, nr. L146, side 1.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

” 4) krudtoplag, arbejdslokaler og udstyr hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition.”

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

4. I § 6 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

”*Stk. 5.* Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan udstede en generel, global eller individuel tilladelse til udførsel til EU-lande af genstande, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af generelle, globale og individuelle tilladelser efter stk. 5, samt om indberetningskrav, dokumentationskrav og pligt til at føre registre over udførsel af genstande omfattet af stk. 1.

Stk. 7. Genstande omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 3, 4, 5, 6, 8 og 9, der indføres fra et EU-land for straks at skulle udføres til et andet EU-land (transit), undtages fra kravet om tilladelse efter stk. 1.

Stk. 8. Justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, til husholdningsbrug eller til jagt, lystfiskeri eller sportsdykning.”

Stk. 5 bliver herefter stk. 9.

§ 2

I lov om krigsmateriel m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 720 af 7. juli 2009, som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010 foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

”§ 9 a. Justitsministeren kan certificere modtagere af krigsmateriel, der indføres fra andre EU-lande.

Stk. 2. Virksomheder, der har en tilladelse til at fremstille krigsmateriel efter § 2, kan ansøge om certificering. Certificeringen er frivillig og giver mulighed for at modtage genstande omfattet af en generel udførselstilladelse udstedt af myndighederne i et EU-land.

Stk. 3. Der pålægges et gebyr på [XX] kr. for certificering efter stk. 1.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter bestemmelser om vilkår og betingelser for certificeringen, herunder om form, indhold af og gyldighedsperiode for certifikater.

Stk. 5. Justitsministeren kan suspendere eller tilbagekalde et certifikat, hvis virksomheden ikke længere lever op til betingelserne for certifice-

ringen. Justitsministeren underretter Kommissionen og de øvrige medlemslande i EU om suspension eller tilbagekaldelse af et certifikat.

Stk. 6. Justitsministeren offentliggør og ajourfører regelmæssigt en liste over certificerede virksomheder og underretter Europa-Parlamentet, Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande i EU herom.”

2. Efter § 10, *stk. 1*, indsættes som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Som led i tilsynet efter *stk. 1* kan Statens Våbenkontrol kontrollere, at ind- og udførsel af krigsmateriel sker i overensstemmelse med våbenlovens bestemmelser.”

Stk. 2 og *3* bliver herefter *stk. 3* og *4*.

3. § 11, *1. pkt.*, affattes således:

”§ 11. Virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, skal efter anmodning give Statens Våbenkontrol enhver oplysning om virksomheden, dens produktion og virksomhedens indførsel og udførsel af krigsmateriel, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold.”

4. § 15, *stk. 1, nr. 2*, affattes således:

”2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse eller en certificering”

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 30. juni 2012.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på tilladelser, der udstedes efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

1. Indledning	6
1.1. Forsvarsdirektivet.....	7
1.2. Kommissionens henstilling af (...) om certificering af virksomheder i henhold til artikel 9 i forsvarsdirektivet	10
2. Ekstern kontrol af våben og forsvarsmateriel	11
2.1. Gældende ret	11
2.1.1. Våbenlovens eksterne kontrolordning.....	11
2.1.2. Dokumentationskrav	13
2.2. Forsvarsdirektivet.....	16
2.2.1. Generelle udførselstilladelser	16
2.2.2. Globale udførselstilladelser.....	17
2.2.3. Individuelle udførselstilladelser	17
2.2.4. Indberetningskrav, registre og kontrol	18
2.3. Lovforslagets indhold.....	18
2.3.1. Hvilke produkter skal være omfattet af et nyt tilladelsessystem.....	18
2.3.2. Ændring af proceduren for udførselstilladelser.....	21
3. Våbenlovens interne kontrolordning	24
3.1. Gældende ret	24
3.2. Forsvarsdirektivet.....	26
3.3. Lovforslaget	26
4. Transit	27
4.1. Gældende ret	27
4.2. Fremgangsmåden ved behandling af ansøgninger om transit	27
4.3. Forsvarsdirektivet.....	28
4.4. Lovforslaget	29
5. Certificering af virksomheder	30
5.1. Gældende ret	30
5.2. Forsvarsdirektivet.....	33
5.3. Lovforslaget	35
6. Gebyr for certificering af virksomheder	36
6.1. Forsvarsdirektivet.....	37
6.2. Lovforslaget	37
7. Præcisering af hjemmelsbestemmelser i våbenloven	37
7.1. Kontrol	37
7.1.1. Gældende ret	37
7.1.2. Lovforslagets indhold.....	39
7.2. Udførsel af dolke og knive	40
7.2.1. Gældende ret	40
7.2.2. Lovforslagets indhold.....	41
8. Straf	41
8.1. Gældende ret	41
8.2. Forsvarsdirektivet.....	42
8.3. Lovforslagets indhold.....	42
9. Administrative regler om udførsel af forsvarsmateriel	43
10. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.	43
10.1. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	43
10.2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.....	44
10.3. De administrative konsekvenser for borgerne.....	44
10.4. De miljømæssige konsekvenser.	44

10.5. Forholdet til EU-retten	44
10.6. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget	45
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	45

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Bilag 1: Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Bilag 2: Forsvarsdirektivet

Bilag 3: Henstilling fra Kommissionen angående certificering

1. Indledning

Lovforslaget har primært til formål at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet (Forsvarsdirektivet).

Lovforslaget indebærer en udvidelse af våbenlovens regler for udførsel af våben, og forsvarsmateriel, så der – udover den eksisterende tilladelsesordning - etableres adgang til at udstede globale og generelle udførselstilladelser.

Endvidere foreslås en tilføjelse i krigsmaterielloven, så der skabes en frivillig certificeringsordning for virksomheder, der vil indføre visse forsvarsrelaterede produkter omfattet af forsvarsdirektivet.

Lovforslaget indeholder nogle centrale hjemmelsbestemmelser, som er nødvendige for at sikre en gennemførelse af forsvarsdirektivet i dansk ret. De øvrige ændringer af de gældende regler om udførsel af forsvarsmateriel, som forsvarsdirektivet nødvendiggør, vil blive gennemført administrativt ved en ændring af bekendtgørelse om våben og ammunition m.v., ved udstedelse af en ny bekendtgørelse om udførsel af forsvarsmateriel samt ved udstedelse af en bekendtgørelse om certificering af virksomheder, der vil indføre visse forsvarsrelaterede produkter.

Der foreslås samtidig indført enkelte præciseringer og tilføjelser i eksisterende hjemmelsbestemmelser i henholdsvis våbenloven og krigsmaterielloven.

Forsvarsdirektivet er optrykt som bilag 2 til lovforslaget.

1.1. Forsvarsdirektivet

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 6. maj 2009 direktiv 2009/43/EF om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet.

Baggrunden for direktivet er, at eksport af forsvarsmateriel inden for EU i alle medlemsstater er underlagt nationale tilladelsesordninger. Alle medlemsstater har således deres egen lovgivning til regulering af indførsel, udførsel og transit af forsvarsmateriel inden for det indre marked. Selvom en række medlemsstater har forsøgt at koordinere deres regler på området, er det europæiske marked for forsvarsmateriel af denne grund inddelt i 27 nationale tilladelsesordninger, der adskiller sig meget fra hinanden med hensyn til anvendelsesområde, kompetente myndigheder, procedurer og tidsfrister.

Direktivet har til formål at reducere hindringer for handel med forsvarsmateriel inden for det indre marked ved at forenkle og tilnærme både betingelser og procedurer for at opnå tilladelse til udførsel.

Det følger af direktivets artikel 2 sammenholdt med artikel 3, nr. 1, at direktivet skal finde anvendelse på de forsvarsrelaterede produkter, som er anført i bilaget til direktivet. Bilaget skal ifølge direktivets artikel 13 svare til EU's fælles liste over militært udstyr. EU's fælles liste over militært udstyr bliver løbende opdateret og er senest ændret ved Rådets vedtagelse af 23. februar 2010 (2009/C 65/01). Bilaget til forsvarsdirektivet er derfor ændret ved Kommissionens direktiv 2010/80/EU af 22. november 2010 om ændring af bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF.

I det følgende anvendes direktivets begreb ”forsvarsrelaterede produkter” ved beskrivelsen af direktivets bestemmelser. I dansk sammenhæng anvendes sædvanligvis begreberne ”forsvarsmateriel”, ”militært udstyr” eller ”krigsmateriel”. De nævnte begreber har ikke i dette lovforslag forskellig indholdsmæssig betydning og anses for at dække genstande af enhver art omfattet af EU's fælles liste over militært udstyr.

Forsvarsdirektivet anvender udtrykket ”overførselslicens”, der i forsvarsdirektivets artikel 3, nr. 5, er defineret som en tilladelse udstedt af en national myndighed i en medlemsstat til leverandører med henblik på overførsel af forsvarsmateriel til en modtager i en anden medlemsstat. Der

skelnes således i direktivet mellem ”overførsel” og ”eksport”, hvor overførsel handler om udførsel til EU-lande og eksport handler om udførsel til lande uden for EU.

I våbenloven anvendes begrebet ”tilladelse” og ”udførsel”. Det er Justitsministeriets hensigt fortsat at benytte den kendte terminologi fra våbenloven, uanset om der er tale om udførsel af forsvarsmateriel til en anden medlemsstat i EU.

Direktivets artikel 4 indeholder generelle bestemmelser om medlemsstaternes udstedelse af tilladelser til udførsel af forsvarsrelaterede produkter til andre EU-medlemsstater. I direktivets artikel 4, stk. 1, 1. pkt., fastslås det, at overførsel af forsvarsrelaterede produkter mellem medlemsstater er underlagt forudgående tilladelse, og i direktivets artikel 4, stk. 4, fastslås det, at medlemsstaterne sikrer, at leverandører, der ønsker at udføre produkter fra deres område kan anvende generelle udførselstilladelser eller ansøge om globale eller individuelle udførselstilladelser. Det fremgår af artikel 4, stk. 6, at medlemsstaternes valg af typen af tilladelse og fastsættelsen af vilkår og betingelser for tilladelsen (herunder særligt enhver begrænsning i udførsel af forsvarsmateriel til modtagere i lande uden for EU) bl.a. skal ske under hensyntagen til eventuelle risici for beskyttelsen af menneskerettighederne, freden, sikkerheden og stabiliteten som følge af udførslen samt ud fra en vurdering af eventuelle kritiske forhold i forbindelse med udførslen.

Medlemsstaterne kan efter direktivets artikel 4, stk. 9, til enhver tid og bl.a. under henvisning til beskyttelsen af deres væsentlige sikkerhedsinteresser eller den offentlige orden tilbagekalde eller begrænse anvendelsen af udførselstilladelser, de har udstedt.

Medlemsstaterne gennemfører i henhold til artikel 5 generelle udførselstilladelser, som giver leverandører, der er etableret på deres respektive områder, og som opfylder de vilkår og betingelser, der er knyttet til tilladelsen, mulighed for at udføre forsvarsmateriel til en kategori eller flere kategorier af modtagere, der er etableret i en anden medlemsstat. Medlemsstaterne kan som udgangspunkt vælge, i hvilke situationer der skal udstedes en generel tilladelse, men efter direktivets artikel 5, stk. 2, skal de generelle tilladelser bruges i visse tilfælde, jf. nærmere herom nedenfor i afsnit 2.2.1.

Efter direktivets artikel 6 udsteder medlemsstaterne globale udførselstilladelser til en individuel leverandør på dennes anmodning. Disse udførselstilladelser giver mulighed for at udføre forsvarsmateriel til modtagere i en eller flere andre medlemsstater. Medlemsstaterne fastsætter i hver global tilladelse de forsvarsrelaterede produkter eller kategorier af forsvarsrelaterede produkter, der er omfattet af tilladelsen, samt de godkendte modtagere eller kategorier af modtagere. En global tilladelse er gyldig i tre år med mulighed for forlængelse.

Efter direktivets artikel 7 udsteder medlemsstaterne individuelle udførselstilladelser til en individuel leverandør på dennes anmodning. Disse tilladelser giver mulighed for at udføre et bestemt antal nærmere specificerede forsvarsrelaterede produkter til en enkelt modtager i et andet medlemsland, dog således at udførslen kan omfatte indtil flere leveringer til samme aftager. De individuelle tilladelser skal efter direktivet blandt andet anvendes i de tilfælde, hvor anmodningen om tilladelse er begrænset til en enkelt udførsel, eller hvor det er nødvendigt for at beskytte landets væsentlige sikkerhedsinteresser eller for at overholde medlemsstaternes internationale forpligtelser.

Direktivets artikel 8 handler om leverandørens oplysningspligt, indberetningskrav samt en forpligtelse for leverandører til føre registre over deres udførsel af forsvarsmateriel.

Efter direktivets artikel 9 udpeger medlemsstaterne kompetente myndigheder til at udføre certificering af modtagere, der er etableret på deres respektive områder. Certificeringen er efter bestemmelsen især en konstatering af, at modtageren er i stand til at overholde begrænsninger for udførsel til lande uden for EU af forsvarsmateriel, der i henhold til en udførselstilladelse modtages fra en anden medlemsstat. Efter bestemmelsen skal der ved certificeringen bl.a. lægges vægt på modtagerens dokumenterede erfaring og omdømme inden for forsvarsaktiviteter, særlig i kraft af tidligere efterlevelse af begrænsninger, en tilladelse til produktion eller markedsføring af forsvarsmateriel samt beskæftigelse af kvalificeret overordnet personale.

Direktivets artikel 9 indeholder desuden regler om det nærmere indhold af et certifikat, certifikatets gyldighedsperiode (der under ingen omstændigheder må overstige 5 år), kontrol med de certificerede virksomheder, gensidig anerkendelse af certifikater udstedt i en anden medlemsstat samt regler om tilbagekaldelse af udstedte certifikater.

Direktivets artikel 10 handler om udførsel til lande uden for EU af forsvarsmateriel, der er modtaget fra et andet EU-land. Efter direktivets artikel 10, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at modtagere af forsvarsmateriel i forbindelse med ansøgning om en udførselstilladelse til et land uden for EU underretter de nationale myndigheder om eventuelle begrænsninger i en meddelt udførselstilladelse fra en anden medlemsstat.

Medlemsstaterne er efter artikel 15 om beskyttelsesforanstaltninger forpligtet til at underrette en anden medlemsstat og anmode om en undersøgelse af situationen, hvis den skønner, at der er en alvorlig risiko for, at en certificeret modtager i den anden medlemsstat ikke vil overholde en betingelse, der er knyttet til en generel udførselstilladelse, eller hvis medlemsstaten i øvrigt finder det nødvendigt under hensyn til beskyttelsen af væsentlige sikkerhedsinteresser eller ud fra hensynet til den offentlige orden.

Hvis medlemsstaten uagtet nævnte henvendelse skønner, at der er alvorlig risiko for overtrædelse af betingelser efter en generel udførselstilladelse, kan medlemsstaten midlertidigt suspendere den generelle udførselstilladelse for sådanne virksomheder. Medlemsstaten skal i givet fald underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om årsagerne til denne beskyttelsesforanstaltning.

Efter direktivets artikel 16 skal medlemsstaterne fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af direktivets bestemmelser, navnlig ved afgivelse af falske eller ufuldstændige oplysninger i forbindelse med ansøgning om tilladelse til udførsel til lande uden for EU. Sanktionerne skal være effektive, proportionale og have afskrækkende virkning.

1.2. Kommissionens henstilling af (...) om certificering af virksomheder i henhold til artikel 9 i forsvarsdirektivet

Kommissionen har i en henstilling af forholdt sig til de kriterier, virksomhederne skal opfylde for at blive certificerede, jf. direktivets artikel 9, stk. 2, og uddybet disse kriterier.

Herudover har Kommissionen i henstillingen berørt nogle praktiske aspekter ved selve certificeringen, i hvilken forbindelse det blandt andet anbefales at benytte en fælles standardskabelon til certifikater.

Henstillingen omfatter også kontrol med virksomheder, der er certificerede og de beføjelser, de kompetente nationale myndigheder ifølge henstillingen bør have. Endelig indeholder henstillingen retningslinjer for korrigerende foranstaltninger, suspension og tilbagekaldelse af certifikater i tilfælde af, at en certificeret virksomhed ikke længere opfylder et eller flere af kriterierne i direktivets artikel 9, stk. 2, eller de betingelser, der knytter sig til certifikatet.

Henstillingen, der er gengivet i bilag 3, behandles nærmere i afsnit 5 om certificeringsordningen.

2. Ekstern kontrol af våben og forsvarsmateriel

2.1. Gældende ret

De gældende danske regler om udførsel og indførsel af våben, ammunition og forsvarsmateriel m.v. findes i våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009 om våben og eksplosivstoffer, som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010.

Våbenloven indeholder en generel kontrolordning vedrørende udførsel af våben og forsvarsmateriel fra Danmark til både lande inden for og uden for EU. Kontrolordningen baserer sig på forudgående tilladelse i hvert enkelt tilfælde af udførsel af våben og forsvarsmateriel.

2.1.1. Våbenlovens eksterne kontrolordning

2.1.1.1. Generel kontrol af udførsel fra dansk territorium

Efter våbenlovens § 6, stk. 1, er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at udføre våben m.v. Bestemmelsen omfatter 9 kategorier af våben, ammunition og forsvarsmateriel. Det fremgår af forarbejderne til våbenlovens § 6, stk. 1, at bestemmelsen skal fortolkes således, at alle produkter på EU's eksisterende fælles liste over militært udstyr falder inden for bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter imidlertid også våben, ammunition og forsvarsmateriel uden for EU's fælles militære liste.

Udførselsforbuddet gælder en meget bred kategori af produkter, herunder også dele til produkter, der i færdig fremstillet stand omfattes af bestemmelsen.

Våbenlovens § 6, stk. 1, kræver som udgangspunkt tilladelse i hvert enkelt tilfælde, idet bestemmelsen dog fortolkes og administreres sådan, at der ikke kræves særskilt tilladelse til hver enkelt udførsel, men snarere således at enhver udførsel skal være dækket af en tilladelse, som afhængigt af de nærmere omstændigheder kan være mere eller mindre omfattende. Der er imidlertid ikke almindelig adgang til at udstede generelle udførselstilladelser, hvorefter der kan udføres et ikke nærmere angivet antal skydevåben eller forsvarsmateriel.

Kravet om udførselstilladelse omfatter både fysisk flytning af genstande ud fra dansk område og ikke-fysisk overførsel til udlandet ved hjælp af fax, telefon eller andet elektronisk medie. Mundtlig overførsel af teknologi er også omfattet, hvis teknologien er indeholdt i et dokument, hvoraf den relevante del oplæses eller på lignende måde beskrives. Endvidere er våben og forsvarsrelaterede produkter m.v., der alene er i transit i Danmark, omfattet af våbenlovens § 6. Der henvises til afsnit 4 herom.

Våbenlovens § 6 gælder som udgangspunkt også for statsmyndigheder. Kravet om tilladelse gælder imidlertid ikke for militære styrker og militært personel som led i den militære tjenesteudøvelse, eller militære myndigheders midlertidige udførsel af udrustning og materiel med henblik på reparation eller vedligeholdelse, jf. våbenlovens § 8, stk. 2. Det følger endvidere af våbenlovens § 9, stk. 1, at politiets udførsel af våben m.v. som led i tjenesten ikke kræver udførselstilladelse.

Våbenloven indeholder endvidere i § 5 nogle særlige regler om kontrol med kemiske, biologiske, radiologiske eller nukleare våben og fremførringsmidler, der er specielt udformet eller modificeret til sådanne våben. Efter våbenlovens § 5, stk. 1 og 4, er også udførsel af de pågældende våben forbudt. Det er ikke muligt at få tilladelse til at udføre de nævnte våben, men justitsministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra forbuddet, jf. våbenlovens § 5, stk. 5.

Overtrædelse af forbuddet mod udførsel straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Er der tale om en forsætlig overtrædelse af forbuddet mod udførsel af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder, fastsættes straffen efter straffelovens § 192 a, stk. 1, med fængsel fra 1 år indtil 6 år. Det samme gælder forsætlige overtrædelser under særlig skærpende omstændigheder af forbuddet mod udførsel af andre våben og eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på

grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Anden overtrædelse af våbenloven under særlig skærpende omstændigheder straffes efter lovens § 192 a, stk. 2, med fængsel indtil 6 år. Sker overtrædelsen af § 192 a med forsæt til terrorisme, er strafferammen fængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6.

2.1.1.2. Fremgangsmåden ved behandling af ansøgninger om udførsel af skydevåben, forsvarsmateriel m.v.

Ansøgning om tilladelse til udførsel af våben og forsvarsmateriel indgives som udgangspunkt til Justitsministeriet, som tager endelig stilling til, hvorvidt en ansøgning skal imødekommes eller afslås. Politiet meddeler dog tilladelse til udførsel til Færøerne og Grønland, de nordiske lande og EU-medlemslandene af blankvåben, paint- og hardballvåben, signalvåben, våben til jagt, fiskeri og konkurrenceskydning og dele og ammunition hertil samt visse antikke skydevåben.

Justitsministeriet indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet (Forsvarets Materieltjeneste), hvis der er tvivl om, hvorvidt det pågældende produkt er omfattet af våbenlovens § 6.

Ansøgninger om udførselstilladelse, der behandles af Justitsministeriet, forelægges i de fleste tilfælde Udenrigsministeriet, som vurderer ansøgningerne i lyset af den danske politik vedrørende våbeneksport samt påser overholdelsen af EU's fælles holdning 2008/944/FUSP om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og –udstyr. Udenrigsministeriet vurderer desuden ansøgninger om udførsel under hensyn til de øvrige forpligtelser, Danmark har påtaget sig i det internationale samarbejde.

Ansøgninger om udførselstilladelse skal ledsages af forskellige former for dokumentation, der varierer med udførslens karakter. Det fremgår ikke af våbenloven, hvilke betingelser en ansøger skal opfylde for at få tilladelse til udførsel. Der har imidlertid – bl.a. i lyset af de internationale aftaler, som Danmark har tiltrådt på området – udviklet sig en fast administrativ praksis med hensyn til de procedurer, der følges ved ansøgninger om udførselstilladelse, herunder hvilken dokumentation der kræves.

2.1.2. Dokumentationskrav

Dokumentationskravene er beskrevet i Udenrigsministeriets rapport om udførsel af våben og produkter med dobbelt anvendelse fra Danmark

2009 side 21 ff. Dokumentationskravene varierer med udførelsens karakter, idet kravene dog kan inddeles i følgende fem hovedgrupper.

2.1.2.1. Udførsel af mindre partier håndskydevåben og ammunition

Det følger af Justitsministeriets praksis, at der ved udførsel af mindre partier håndskydevåben og ammunition (indtil 100 stk. almindelige håndskydevåben, 5. stk. maskinpistoler eller 10.000 stk. patroner) til modtagere, der ikke er statsinstitutioner, skal fremlægges et internationalt importcertifikat, konkret eller generel udførselstilladelse eller en erklæring fra den kompetente myndighed i modtagerlandet om, at man ikke har nogen indvendinger mod, at Justitsministeriet udsteder udførselstilladelse. Herudover skal ansøgeren underskrive en erklæring ("lille erklæring") om, at det pågældende parti kun vil blive afsendt til den pågældende køber i det anførte land eller til en anden af køberen skriftligt angivet adresse, og at ansøgeren er bekendt med strafansvaret efter straffelovens § 163. Endelig skal det dokumenteres, at eventuelle transitlande er indforstået med transitten.

2.1.2.2. Udførsel af større partier håndskydevåben og ammunition

Ved udførsel af større partier håndskydevåben og ammunition (mere end 100 stk. almindelige håndskydevåben, 5 stk. maskinpistoler eller 10.000 stk. patroner) samt forsvarsmateriel af enhver art til modtagere, der ikke er statsinstitutioner, sondres der mellem udførsel til lande, der udsteder internationalt importcertifikat og ankomstbevis, og udførsel til lande, der ikke har tilsluttet sig denne eksportkontrolordning. Efter det for Justitsministeriet oplyste, anvender flertallet af medlemslande i EU importcertifikat og ankomstbevis.

Et internationalt importcertifikat er importlandets attestation på, at importøren har forpligtet sig til at indføre det pågældende vareparti til importlandet. Ved udførsel til lande, der bruger internationalt importcertifikat og ankomstbevis, skal ansøgeren fremlægge internationalt importcertifikat fra modtagerlandet samt en erklæring ("stor erklæring") om:

- at det pågældende vareparti kun vil blive afsendt til den i certifikatet anførte køber og adresse eller til en anden af køber skriftligt angivet adresse,
- at ansøgeren ved varens afsendelse vil afkræve køberen et af myndighederne i importlandet udstedt ankomstbevis (Delivery Verifi-

- cation Certificate), hvorved det attesteres, at varepartiet er ankommet til importlandet,
- at ansøgeren efter modtagelsen af ankomstbeviset vil sende dette til Justitsministeriet, og
 - at ansøgeren er bekendt med strafansvaret i straffelovens § 163.

Endelig skal det dokumenteres for så vidt angår skydevåben og ammunition hertil, at eventuelle transitlande er indforstået med transitten, og efter omstændighederne kræves endvidere en slutbrugererklæring, dvs. en erklæring fra modtageren/slutbrugeren om, at reeksport ikke vil finde sted, medmindre eksportlandet (Danmark) har givet samtykke hertil.

2.1.2.3. Udførsel til lande, der ikke bruger internationalt importcertifikat

Ved udførsel til lande, der ikke bruger internationalt importcertifikat og ankomstbevis kræves som udgangspunkt, at ansøger fremlægger konkret indførelstilladelse fra modtagerlandet, og en underskrevet erklæring om, at det pågældende parti kun vil blive sendt til den anførte køber i det anførte land eller til en anden af køberen skriftligt angivet adresse, og at ansøger er bekendt med strafansvaret i straffelovens § 163. Endvidere kræves efter omstændighederne en slutbrugererklæring.

2.1.2.4. Udførsel til statsinstitutioner og midlertidige udførsler

Ved udførsel til statsinstitutioner og ved midlertidige udførsler er der særligt lempelige dokumentationskrav. De lempelige dokumentationskrav gælder dog ikke for midlertidig udførsel af skydevåben og ammunition hertil.

I det omfang Justitsministeriet udsteder tilladelser til udførsel af skydevåben eller ammunition, sender ministeriet kopi af tilladelsen til Rigspolitiet, Interpol, med henblik på underretning af modtagerlandets myndigheder.

2.1.2.5. Politiets kompetence til at udstede tilladelse til udførsel

I de tilfælde, hvor kompetencen til at udstede tilladelse til udførsel af håndskydevåben og ammunition er delegeret til politiet, jf. våbenbekendtgørelsens § 28, har Justitsministeriet i våbencirkulæret fastsat nærmere bestemmelser om politiets behandling af disse sager. Efter våbencirkulærets § 28, stk. 1, kan udførselstilladelse således alene gives, hvis

ansøgeren foreviser modtagerens indførelstilladelse eller en erklæring fra modtagerlandets kompetente myndigheder om, at man ikke har indvendinger imod, at de danske myndigheder udsteder udførselstilladelse. Efter cirkulærets § 28, stk. 2, skal tilladelsen indeholde en angivelse af det, der skal udføres, og af modtageren.

I henhold til våbencirkulærets § 28, stk. 3, skal der ved ansøgning om udførsel af mere end 100 rifler eller 10.000 stk. riffelammunition til lande, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 2, afleveres et internationalt importcertifikat samt en behørigt udfyldt ”stor erklæring”. Ansøgeren skal endvidere indsende et modtagelsesbevis, når varerne er modtaget i det pågældende land. I tilfælde, hvor der skal afleveres et internationalt importcertifikat, skal der ikke tillige forevises en indførelstilladelse eller en erklæring efter cirkulærets § 28, stk. 1.

Som det tilsvarende gør sig gældende ved Justitsministeriets meddelelse af udførselstilladelse, sender politiet i medfør af våbencirkulærets § 28, stk. 4, straks en genpart af tilladelsen til Rigspolitiet, Interpol, med henblik på underretning af modtagerlandets myndigheder.

2.2. Forsvarsdirektivet

Som indledningsvist anført forpligtes medlemsstaterne ved forsvarsdirektivets artikel 4 til at udstede henholdsvis generelle udførselstilladelser, globale udførselstilladelser og individuelle udførselstilladelser ved udførsel af forsvarsmateriel til andre EU-lande. De tre tilladelsestyper er nærmere beskrevet i direktivets artikel 5, 6 og 7.

2.2.1. Generelle udførselstilladelser

De generelle udførselstilladelser er beskrevet i direktivets artikel 5. Denne type udførselstilladelse er ikke rettet mod en specifik leverandør, men mod nuværende eller fremtidige leverandører generelt, som er etableret i den medlemsstat, hvorfra forsvarsmateriellet skal udføres. Hvis leverandøren opfylder de vilkår og betingelser, der er knyttet til tilladelsen kan leverandøren udføre forsvarsmateriellet til en kategori eller flere kategorier af modtagere, der er etableret i en anden medlemsstat.

De generelle udførselstilladelser skal ifølge direktivet i det mindste anvendes når:

- a) modtageren er del af en medlemsstats væbnede styrker eller en ordregivende myndighed på forsvarsområdet, der foretager indkøb, som udelukkende er til brug for en medlemsstats væbnede styrker,
- b) modtageren er en virksomhed, der er certificeret i overensstemmelse med forsvarsdirektivets artikel 9,
- c) formålet med overførslen er demonstration, vurdering eller udstilling,
- d) formålet med overførslen er vedligeholdelse eller reparation, og modtageren er den oprindelige leverandør af de forsvarsrelaterede produkter.

De generelle tilladelser er således en forenkling af håndteringen af tilladelser til udførsel af forsvarsmateriellet til andre EU-lande. Det forhold, at der kan udføres forsvarsmateriel i henhold til en generel tilladelse modsvarer til dels af indførelsen af en certificeringsordning for de virksomheder, der kan modtage forsvarsmateriel i medfør af de generelle tilladelser, jf. artikel 9, stk. 1. Der henvises endvidere til afsnit 5.

2.2.2. Globale udførseltilladelser

Efter direktivets artikel 6 udsteder medlemsstaterne globale udførseltilladelser til en individuel leverandør på dennes anmodning. Disse tilladelser giver adgang til at udføre forsvarsmateriel til modtagere i en anden medlemsstat. Medlemsstaterne fastsætter i hver global tilladelse de forsvarsrelaterede produkter eller kategorier af forsvarsrelaterede produkter, der er omfattet af tilladelsen, samt de godkendte modtagere eller kategorier af modtagere. En global tilladelse er gyldig i tre år med mulighed for forlængelse.

2.2.3. Individuelle udførseltilladelser

De individuelle udførseltilladelser udstedes til en individuel leverandør på dennes anmodning, jf. direktivets artikel 7. Disse tilladelser giver adgang til en enkelt overførsel af et bestemt antal nærmere specificerede forsvarsrelaterede produkter til en enkelt modtager, dog således at overførslen kan omfatte indtil flere leveringer til samme aftager. De individuelle tilladelser bør efter forsvarsdirektivet navnlig anvendes i de tilfælde, hvor anmodningen om tilladelse er begrænset til en enkelt overførsel, eller hvor det er nødvendigt for at beskytte landets væsentlige sikkerhedsinteresser eller for at overholde medlemsstaternes internationale forpligtelser.

2.2.4. Indberetningskrav, registre og kontrol

Forsvarsdirektivets artikel 8 omhandler leverandørernes oplysningspligt i forbindelse med udførsel af forsvarsmateriel. Leverandørerne skal herefter blandt andet oplyse modtagerne om de gældende vilkår og betingelser i udførselstilladelsen, herunder begrænsninger i forbindelse med slutbrug eller videreoverførsel af de forsvarsrelaterede produkter.

Det følger endvidere af direktivets artikel 8, stk. 3, at leverandører af forsvarsrelaterede produkter har visse underretningspligter og skal føre detaljerede og fuldstændige registre over deres udførsler.

Registrene omfatter handelsdokumenter, der skal indeholde oplysning om det forsvarsrelaterede produkt og dets reference efter bilaget, mængden og værdien af forsvarsmateriellet, datoen for udførsel, leverandørens og modtagerens navn og adresse, forsvarsmateriellets slutbrug og slutbruger, når dette kendes, og dokumentation for, at oplysningerne vedrørende eksportbegrænsning, der er knyttet til udførselstilladelsen, er givet til modtageren af de pågældende forsvarsrelaterede produkter.

Registrene skal føres i en periode på minimum tre år regnet fra afslutningen af det kalenderår, hvor udførslen fandt sted. De skal forevises på myndighedernes forlangende og medlemsstaterne skal regelmæssigt kontrollere at leverandørerne fører de nævnte registre.

Forsvarsdirektivets artikel 10 bestemmer, at en modtager af forsvarsmateriel, som ønsker at videreudføre materiellet til lande uden for EU i forbindelse med ansøgning om udførselstilladelse, skal erklære over for de kompetente myndigheder at have overholdt eventuelle begrænsninger, som i forbindelse med modtagelsen af forsvarsmateriellet var knyttet til en udførselstilladelse fra en anden medlemsstat.

2.3. Lovforslagets indhold

2.3.1. Hvilke produkter skal være omfattet af et nyt tilladelsessystem

Det følger af forsvarsdirektivets artikel 2 sammenholdt med artikel 3, nr. 1, at direktivet skal finde anvendelse på de forsvarsrelaterede produkter, som er anført i bilaget til direktivet. Bilaget skal ifølge direktivets artikel 13 svare til EU's fælles liste over militært udstyr. EU's fælles liste over militært udstyr bliver løbende opdateret og er senest ændret ved Rådets vedtagelse af 23. februar 2010 (2009/C 65/01).

Den fælles liste over militært udstyr omfatter blandt andet skydevåben (dog er våben til jagt og sport undtaget), ammunition hertil, bomber, raketter, torpedoer og andre eksplosivstoffer, køretøjer, kampvogne, kemiske kampmidler, krigsskibe samt udstyr hertil, kampfly m.v.

Våbenlovens eksterne kontrolordning i § 6 omfatter følgende produkter;

- 1) våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben, samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil,
- 2) ammunition med undtagelse af ammunition til jagtvåben,
- 3) materiel til krigsførelse,
- 4) militært simulations- og træningsudstyr,
- 5) maskiner, instrumenter, apparater og andre produktionsmidler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremstilling eller vedligeholdelse af de under 1 – 4 nævnte genstande,
- 6) dele specielt konstrueret eller modificeret til de under nr. 1–5 nævnte genstande,
- 7) eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1
- 8) software specielt konstrueret eller modificeret til udvikling, fremstilling eller anvendelse af de under 1–7 nævnte genstande, og
- 9) teknologi til udvikling, fremstilling, eller anvendelse af de under nr. 1-8 nævnte genstande.

Forbuddet vedrørende teknologi gælder ikke i visse tilfælde beskrevet i våbenlovens § 6, stk. 3, hvis der f.eks. er tale om teknologi, der er frit tilgængeligt for offentligheden eller teknologi, der vedrører grundforskning.

Som nævnt i afsnit 2.1.1.1. er våbenlovens § 6, stk. 1, dækkende for men ikke begrænset til EU's fælles liste over militært udstyr. Der kan derfor være genstande, der er omfattet af våbenlovens § 6, men ikke omfattet af EU's fælles liste over militært udstyr og derfor ikke omfattet af forsvarsdirektivet.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at den foreslåede tilladelsesordning kommer til at gælde for alle genstande, stoffer m.v. omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1, og altså også for genstande - omend få - der ikke er omfattet af forsvarsdirektivet. Herved sikres en samlet tilladelsesordning for alle genstande omfattet af våbenlovens § 6, der ønskes udført til EU-lande. Det undgås derved, at virksomhederne skal indhente særli-

ge tilladelser til genstande m.v., der ikke er omfattet af EU's fælles liste over militært udstyr.

De genstande, som falder inden for våbenlovens eksterne kontrolordning, men uden for forsvarsdirektivet, vil være omfattet af EUF-Traktatens artikel 35, som forbyder kvantitative udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning inden for EU.

Efter EUF-Traktatens artikel 36 er artikel 35 imidlertid ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel eller kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

National lovgivning, der indebærer en restriktion for den frie udveksling af varer, vil således kunne være forenelig med EU-retten, hvis lovgivningen kan begrundes i et af de hensyn, der er opregnet i artikel 36, herunder hensynet til den offentlige sikkerhed, når der ikke er tale om et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen inden for EU.

Justitsministeriet finder det på den baggrund i overensstemmelse med EU-retten, at den foreslåede tilladelsesordning kommer til at gælde for alle genstande omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1.

Kemiske, biologiske, radiologiske eller nukleare våben og fremføringsmidler, der er specielt udformet eller modificeret til sådanne våben er underlagt en strengere kontrolordning efter våbenlovens § 5.

Lovforslaget har ikke til hensigt at ændre våbenlovens § 5, og der vil derfor efter direktivets gennemførelse fortsat være en strengere regulering af de nævnte kemiske våben m.v. Justitsministeriet vurderer, at det er i overensstemmelse med direktivet at opretholde en strengere regulering på dette område. Der henvises blandt andet til direktivets artikel 1, stk. 2, hvorefter direktivet ikke berører medlemsstaternes beføjelser vedrørende politik på området for udførsel af forsvarsmateriel. Der henvises endvidere til præambelbetragtning 28, hvor det angives, at beslutningen om at

nægte en eksport er og bør forblive underlagt hver medlemsstats kompetence.

2.3.2. Ændring af proceduren for udførselstilladelser

Som anført under punkt 2.1.1 kræves tilladelse til udførsel af bl.a. våben, ammunition og forsvarsmateriel. Bestemmelsen fortolkes og administreres dog som nævnt ikke sådan, at der kræves særskilt tilladelse til hver enkelt udførsel, men snarere således at enhver udførsel skal være dækket af en tilladelse, som afhængigt af de nærmere omstændigheder kan være mere eller mindre omfattende.

Efter forsvarsdirektivet skal medlemsstaterne indføre en ordning, hvorefter udførsel til EU medlemsstater af forsvarsrelaterede produkter, der er omfattet af bilaget til forsvarsdirektivet, kan ske efter forudgående tilladelse gennem generelle, globale eller individuelle udførselstilladelser, der udstedes eller offentliggøres af den medlemsstat, fra hvis område leverandøren ønsker at udføre forsvarsrelaterede produkter.

For at gennemføre direktivet i dansk ret kræves en hjemmelsbestemmelse. Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt stk. 5 i våbenlovens § 6, hvorefter Justitsministeren kan give tilladelse til udførsel til EU-lande af genstande omfattet af stk. 1 ved enten en generel, global eller individuel tilladelse.

Det foreslås endvidere at indsætte en bemyndigelse for justitsministeren til administrativt at fastsætte regler om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af generelle, globale og individuelle tilladelser efter stk. 5, samt om indberetningskrav, dokumentationskrav og pligt til at føre registre over udførsel af produkter omfattet af stk. 1.

2.3.2.1. Generelle tilladelser

Bemyndigelsen påtænkes anvendt således, at de generelle tilladelser alene kan udstedes ved udførsel af visse produkter på EU's fælles liste over militært udstyr, der på grund af deres beskaffenhed ikke kræver samme niveau af kontrol, som de produkter der falder inden for kerneområdet af den fælles liste over militært udstyr.

Det påtænkes endvidere som udgangspunkt at begrænse anvendelsen af generelle tilladelser til de tilfælde, der er nævnt i forsvarsdirektivet artikel 5, stk. 3. Det gælder i tilfælde, hvor

- a) modtageren er del af en medlemsstats væbnede styrker eller en ordregivende myndighed på forsvarsområdet, der foretager indkøb, som udelukkende er til brug for en medlemsstats væbnede styrker,
- b) modtageren er en virksomhed, der er certificeret i overensstemmelse med reglerne i forsvarsdirektivet,
- c) formålet med overførslen er demonstration, vurdering eller udstilling, eller
- d) formålet med overførslen er vedligeholdelse, eller reparation, og modtageren er den oprindelige leverandør af de forsvarsrelaterede produkter.

Udover de i forsvarsdirektivet nævnte tilfælde vil det også kunne bestemmes, at de generelle tilladelser vil kunne anvendes, hvis formålet med udførslen er afprøvning af det pågældende produkt eller i andre lignende situationer, hvor udførslen har midlertidig karakter.

I situationer hvor udførslen er af midlertidig karakter, for eksempel hvor formålet med overførslen er demonstration, vurdering eller udstilling eller hvor formålet med overførslen er vedligeholdelse og reparation, og modtageren er den oprindelige leverandør af de forsvarsrelaterede produkter, vil der blive stillet vilkår om, at de forsvarsrelaterede produkter bliver returneret til Danmark.

Indførelsen af generelle tilladelser vil nødvendiggøre oplysningspligter, registrerings- og indberetningskrav for leverandørerne. Der vil således blandt andet blive stillet krav om, at leverandører, der vil benytte en generel tilladelse for første gang, i rimelig tid forud herfor skal underrette Justitsministeriet. Derved muliggøres en vis fortsat kontrol af udførslen med de pågældende genstande.

De nærmere vilkår og betingelser for anvendelsen af generelle tilladelser påtænkes fastlagt ved en bekendtgørelse, idet de generelle tilladelser ikke har en individuel adressat, men retter sig generelt til leverandører af forsvarsmateriel. Bekendtgørelsesformen vil også leve op til forsvarsdirektivets krav om offentliggørelse af de generelle tilladelser.

2.3.2.2. Globale tilladelser

For så vidt angår de globale udførseltilladelser påtænkes bemyndigelsen udnyttet i overensstemmelse med artikel 6 i forsvarsdirektivet, hvorefter den globale tilladelse kan udstedes til en individuel leverandør efter anmodning for en treårig periode og for et specifikt forsvarsrelateret pro-

dukt eller kategorier af produkter til godkendte modtagere eller kategorier af modtagere i andre EU-lande. Det påtænkes endvidere administrativt at indføre bestemmelser om, at de globale udførselstilladelser skal finde anvendelse, når en leverandør jævnligt udfører forsvarsmateriel til de samme modtagere i et andet EU-land.

Bemyndigelsen påtænkes endvidere blandt andet anvendt sådan, at der fastsættes regler om, at ansøgeren skal fremlægge en erklæring fra modtageren af de forsvarsrelaterede produkter om, at denne har tænkt sig at modtage leverancer af den eller de omhandlede kategorier af forsvarsrelaterede produkter fra eksportøren.

2.3.2.3. Individuelle tilladelser

For så vidt angår de individuelle tilladelser vil ovennævnte bemyndigelse blive anvendt til administrativt at indføre de regler, der i vidt omfang allerede gælder i praksis for dokumentationskrav ved ansøgning om udførselstilladelse, jf. hertil punkt 2.1.2 ovenfor.

De individuelle tilladelser skal efter direktivet blandt andet anvendes i de tilfælde, hvor anmodningen om tilladelse er begrænset til en enkelt udførsel, eller hvor det er nødvendigt for at beskytte landets væsentlige sikkerhedsinteresser eller for at overholde medlemsstaternes internationale forpligtelser.

2.3.2.4. Indberetningskrav, registre og kontrol

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 6, stk. 6, påtænkes endvidere anvendt til at gennemføre forsvarsdirektivets artikel 8 om oplysningspligt og artikel 10 om begrænsning af udførsel til lande uden for EU.

For at muliggøre en kontrol med leverandørernes registerføring og udførsel af de pågældende produkter påtænkes indført en forpligtelse for leverandører af forsvarsmateriel, til årligt at sende en indberetning til Justitsministeriet, der indeholder de oplysninger, som indgår i registeret. Denne indberetning vil danne grundlaget for Justitsministeriets kontrol med virksomhedens overholdelse af reglerne for udførsel. Endelig påtænkes der fastsat regler om opbevaringspligt.

3. Våbenlovens interne kontrolordning

3.1. Gældende ret

Efter § 1, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, i våbenloven (lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009 om våben og eksplosivstoffer, som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010) er det forbudt uden tilladelse af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre, fremstille, herunder samle, ved overdragelse at erhverve, besidde, bære eller anvende en række nærmere angivne genstande og stoffer, herunder skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben, visse dele til skydevåben (piber, låsestole, aftagelige magasiner og baskyler) samt ammunition til skydevåben, herunder også patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler. Der kræves tilsvarende tilladelse til eksplosivstoffer, håndgranater, bomber og lignende våben samt til lyddæmpere, der er konstrueret til montering på skydevåben og optisk elektroniske sigtemidler med lysstråle eller med elektronisk lysforstærknings- eller infrarødt udstyr, hvis de er konstrueret til montering på skydevåben. Efter lovens § 2, stk. 2, er det endvidere forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af de anførte genstande og stoffer, medmindre erhververen eller modtageren foreviser den fornødne tilladelse.

Undtaget fra forbuddet er efter våbenlovens § 1, stk. 2, visse luft- og fjederbøsser, kulsyredrevne hardball- og paintballvåben, pyrotekniske artikler, visse indstikningspatroner samt slagteapparater med tilhørende ammunition.

Justitsministeren er i medfør af våbenlovens § 1, stk. 3, bemyndiget til at undtage yderligere våben fra forbuddet. Bemyndigelsen er benyttet ved våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 997 af 19. oktober 2009 om våben og ammunition m.v., som ændret ved bekendtgørelse nr. 941 af 23. juli 2010), hvorefter også forladevåben, der er fremstillet før 1870, og bagladevåben, der er fremstillet før 1870, og som ikke kan anvende enhedspatroner, er undtaget fra våbenlovens kontrolordning.

Tilladelse til at fremstille håndskydevåben m.v. meddeles af Justitsministeriet, der også meddeler tilladelse til at indføre, erhverve, besidde, bære og anvende maskinpistoler, fuldautomatiske rifler og maskingeværer samt dele og ammunition hertil, jf. våbenbekendtgørelsens § 2, stk. 2 og 3. I øvrigt meddeles tilladelse til håndskydevåben samt dele og ammunition hertil, jf. våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1-3, jf. § 2, stk. 1 og 2, af politiet, jf. våbenbekendtgørelsens § 2, stk. 1. Politiet meddeler også tilladelse

til lydæmpere og optisk elektroniske sigtemidler, jf. våbenbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5 og 6.

Som udgangspunkt gives politiets tilladelser til indførsel ikke med en gyldighed på over henholdsvis 3 og 6 måneder, jf. våbencirkulærets § 26, stk. 1. En våbentilladelse kan til enhver tid tilbagekaldes, jf. våbenlovens § 2 f.

Våbenlovens interne kontrolordning stiller endvidere særlige krav til sikring ved transport og opbevaring, jf. våbenlovens § 3, stk. 2, og våbenbekendtgørelsen §§ 8-11 (transport) og §§ 21 – 25 (opbevaring).

Eksplсивstoffer er omfattet af våbenlovens interne kontrolordning efter våbenlovens § 1 og er endvidere underlagt reglerne i bekendtgørelse nr. 263 af 15. maj 2008 om eksplosivstoffer, der gennemfører direktiv 93/15/EØF af 5. april 1993 om harmonisering af bestemmelserne om markedsføring af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug. Bekendtgørelsen regulerer blandt andet indførsel af eksplosivstoffer.

Kemiske, biologiske, radiologiske eller nukleare våben og fremføringsmidler, der er specielt udformet eller modificeret til sådanne våben, er underlagt en strengere kontrolordning efter våbenlovens § 5.

Forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1, jf. § 2, stk. 1 og 4, mod at indføre, fremstille, herunder samle, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben, dele til skydevåben og ammunition hertil uden tilladelse gælder ikke for militære myndigheder og politiet, jf. våbenlovens § 8, stk. 1, og § 9, stk. 1.

Indførsel af forsvarsmateriel, der ikke er omfattet af den interne kontrolordning i våbenlovens § 1, kræver ikke en indførselstilladelse efter våbenloven. Det gælder f.eks. køretøjer til militær anvendelse, kampfly eller krigsskibe og dele hertil, militært simulations- og træningsudstyr samt software og teknologi specielt konstrueret eller modificeret til udvikling, fremstilling eller anvendelse af militært udstyr.

Den interne kontrolordning omfatter således alene en delmængde af de produkter, der omfattes af den eksterne kontrolordning efter våbenlovens § 6. Justitsministeriet udsteder dog efter gældende praksis og efter anmodning importcertifikater eller indførselstilladelser i det omfang det efterspørges som led i en sag om udførelse fra et andet land til Danmark.

Overtrædelse af forbuddet mod indførsel straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Er der tale om en forsætlig overtrædelse af forbuddet mod indførsel af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder, fastsættes straffen efter straffelovens § 192a, stk. 1, med fængsel fra 1 år indtil 6 år. Det samme gælder forsætlige overtrædelser under særlig skærpende omstændigheder af forbuddet mod indførsel af andre våben og eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Anden overtrædelse af våbenloven under særlig skærpende omstændigheder straffes efter lovens § 192 a, stk. 2, med fængsel indtil 6 år. Sker overtrædelsen af § 192 a med forsæt til terrorisme, er strafferammen fængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6.

3.2. Forsvarsdirektivet

Medlemsstaterne forpligtes i henhold til forsvarsdirektivets artikel 4, stk. 1, til som udgangspunkt ikke at kræve tilladelse ved indførsel af forsvarsmateriel fra andre EU medlemsstater, medmindre det er nødvendigt at lade indførslen være omfattet af reglerne om forudgående tilladelse af hensyn til den offentlige sikkerhed eller offentlige orden, herunder transportsikkerheden.

I lyset af forsvarsmateriellets karakter og beskaffenhed er hensynet til den offentlige orden, herunder transportsikkerhed, oplagringssikkerhed, risiko for utilsigtet anvendelse og forebyggelse af kriminalitet af særlig betydning med henblik på direktivet, jf. betragtning 14 i direktivets præambel.

3.3. Lovforslaget

Justitsministeriet vurderer, at den gældende interne kontrolordning, der bl.a. kræver indførselstilladelse til skydevåben, ammunition, håndgranater, eksplosivstoffer m.v. efter våbenlovens § 1 er nødvendig at opretholde af hensyn til den offentlige sikkerhed og orden. De våben m.v., der er omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, er af sådan umiddelbar farlighed, at der også fremover må stilles krav om indførselstilladelse, selv når de pågældende våben indføres fra andre EU-lande.

Forsvarsdirektivet indebærer derfor ikke ændringer i den gældende interne kontrolordning med våben, ammunition, m.v. efter våbenlovens § 1.

Gennemførelsen af forsvarsdirektivet berører ikke anvendelsen af direktiv 93/15/EØF af 5. april 1993 om harmonisering af bestemmelserne om markedsføring af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug (eksplosivstofdirektivet), jf. forsvarsdirektivets præambelbetragtning nr. 15. Forsvarsdirektivet vurderes derfor heller ikke at medføre ændringer i ordningen for håndtering af eksplosivstoffer, jf. bekendtgørelse nr. 263 af 15. maj 2008 om eksplosivstoffer, der gennemfører eksplosivstofdirektivet.

Der vil fortsat ikke gælde noget krav om indførelstilladelse for de produkter på EU's fælles liste over militært udstyr, der ikke omfattes af våbenlovens interne kontrolordning. Det vil dog stadig være muligt, i det omfang der anmodes om accept af indførelse, at udstede et importcertifikat eller en indførelstilladelse.

4. Transit

4.1. Gældende ret

Våben og forsvarsmateriel, der er i transit gennem Danmark, anses efter dansk ret for en indførelse efterfulgt af en udførsel. Transit kræver derfor tilladelse i medfør af henholdsvis våbenlovens § 1 og våbenlovens § 6 i samme omfang og fra de samme myndigheder, som hvis der var tale om henholdsvis indførelse og udførsel af våben eller forsvarsmateriel. Der henvises til afsnit 2.1 om de gældende regler for udførsel af våben og forsvarsmateriel m.v. og afsnit 3.1 om indførelse af våben m.v.

I tilfælde, hvor indførelsen af den pågældende genstand i Danmark som udgangspunkt kræver tilladelse fra politiet, mens udførslen kræver tilladelse fra Justitsministeriet, kan Justitsministeriet dog meddele en kombineret indførelses- og udførselstilladelse for den pågældende genstand.

Det er en forudsætning for opnåelse af transittilladelse fra Justitsministeriet, at ansøgeren fremlægger dokumentation for, at modtagerlandet er indforstået med overførslen.

4.2. Fremgangsmåden ved behandling af ansøgninger om transit

Ansøgninger om transit af forsvarsmateriel behandles i vidt omfang på samme måde som ansøgninger om tilladelse til udførsel af forsvarsmateriel. Ansøgningerne indgives som udgangspunkt til Justitsministeriet, der

tager endelig stilling til, hvorvidt en ansøgning skal imødekommes eller afslås.

Justitsministeriet indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet (Forsvarets Materieltjeneste), hvis der er tvivl om hvorvidt det pågældende produkt er omfattet af våbenloven. I de fleste tilfælde forelægges sagen endvidere for Udenrigsministeriet, der på samme måde som ved udførsel af våben, forsvarsmateriel m.v. vurderer ansøgningerne set i lyset af den danske politik vedrørende våbeneksport og påser overholdelsen af EU's fælles holdning 2008/944/FUSP om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr. I det omfang et EU-land udsteder transit-tilladelser, skal de vurderes i forhold til den nævnte fælles holdning på lige fod med ansøgninger om udførsel. Udenrigsministeriet vurderer ligeledes ansøgninger om transit under hensyn til Danmarks øvrige internationale forpligtelser.

Dokumentationskravene for ansøgninger om transit er ikke så omfattende som for ansøgninger om udførsel, idet der oftest alene stilles krav om dokumentation for, at modtagerlandet er indforstået med overførslen, f.eks. i form af en indførselstilladelse, et internationalt importcertifikat eller en slutbrugerklæring udstedt af myndighederne i modtagerlandet.

Der gælder en særlig praksis om transit af eksplosivstoffer, idet der på baggrund af eksplosivstofdirektivet (93/15/EØF) er udarbejdet en fælles EU ansøgningsblanket, hvor en transittilladelse påtegnes. Eksplosivstoffer karakteriseres endvidere som farligt gods i relation til de internationale regler om transport af farligt gods (ADR-konventionen og RID-konventionen), hvorfor der i tilladelser til transit af eksplosivstoffer stilles særlige vilkår om, at transporten gennemføres i overensstemmelse hermed.

4.3. Forsvarsdirektivet

Det fremgår af forsvarsdirektivets artikel 4, stk. 1, at transit som udgangspunkt ikke længere bør kræve en særskilt tilladelse, når der er tale om transit af et forsvarsrelateret produkt, der er omfattet af en udførselstilladelse fra en anden medlemsstat.

Medlemsstaterne kan dog i medfør af samme bestemmelse i forsvarsdirektivet opretholde en tilladelsesordning for transit af forsvarsrelaterede

produkter, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed eller offentlige orden, herunder transportsikkerheden.

4.4. Lovforslaget

Den gældende ordning, hvorefter der kræves tilladelse til transit af våben og forsvarsmateriel gennem Danmark tjener flere formål af både sikkerhedsmæssig og kriminalitetsforebyggende og -bekæmpende karakter. Herudover sikrer ordningen, at Danmark ikke medvirker til overførsler af våben m.v., hvis der er en risiko for, at modtagerlandet ikke er indforstået med indførelse af det pågældende våben eller militært udstyr m.v.

Forsvarsdirektivet gør op med det nævnte hensyn til det modtagende EU-land, idet ordningen efter direktivet ikke som udgangspunkt giver mulighed for at stille krav om tilladelse til indførsel i det modtagende EU-land.

Våben og de øvrige genstande og stoffer, der er omfattet af våbenlovens § 1 og dermed af våbenlovens interne kontrolordning indebærer en sådan farlighed, at der af sikkerhedsmæssige og ordensmæssige grunde fortsat bør være et højt kontrolniveau. Det gælder selvom de genstande, der skal gennem Danmark udføres fra et EU-land til et andet EU-land, baseret på en udførselstilladelse fra det EU-land, hvorfra genstanden skal udføres.

Det foreslås på den baggrund at fastholde kravet om en transittilladelse for de genstande, der er omfattet af våbenlovens § 1. Det gælder bl.a. skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben, visse dele til skydevåben (piber, låsestole, aftagelige magasiner og baskyler) samt ammunition til skydevåben, herunder også patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler. Det gælder også håndgranater, bomber, miner og lignende våben, eksplosivstoffer samt lyddæmpere og optisk elektroniske sigtemidler med lysstråle eller med elektronisk lysforstærknings- eller infrarødt udstyr, hvis de er konstrueret til montering på skydevåben.

For genstande, der falder uden for våbenlovens § 1 om den interne kontrolordning, men er omfattet af udførselsforbuddet i våbenlovens § 6, gælder der på grund af materiellets beskaffenhed ikke de samme umiddelbare sikkerhedsmæssige og ordensmæssige hensyn. Det foreslås derfor at opgive kravet om transittilladelse for disse genstande. Det gælder navnlig materiel til krigsførelse, militært simulations- og træningsudstyr og maskiner, instrumenter og dele, der er specielt konstrueret eller modi-

ficeret til de nævnte genstande, jf. våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 3, 4, 5 og 6. Det gælder endvidere software og teknologi efter § 6, stk. 1, nr. 8 og 9.

Det foreslås derfor at indsætte en bestemmelse, jf. den foreslåede § 6, stk. 7, hvorefter genstande omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 3, 4, 5, 6, 8 og 9, der indføres fra et EU-land for straks at skulle udføres til et andet EU-land (transit), undtages fra kravet om tilladelse efter stk. 1.

5. Certificering af virksomheder

5.1. Gældende ret

Der foretages i dag en omfattende kontrol med virksomheder, der fremstiller våben og militært udstyr m.v. Efter § 2 i krigsmaterielloven må krigsmateriel kun fremstilles, hvis justitsministeren giver tilladelse dertil. I visse tilfælde kan der gives dispensation, jf. nedenfor.

Efter krigsmateriellovens § 1, stk. 1, forstås ved krigsmateriel:

- Materiel, som er konstrueret til militær anvendelse, og som ikke finder civil anvendelse.
- Skydevåben, samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil bortset fra våben, der er specielt konstrueret til jagtbrug, sportsbrug eller lignende.
- Ammunition, som kan anvendes til militære formål.
- Krudt og sprængstoffer.
- Komponenter og dele, som er konstrueret til at anvendes i materiel m.v., som nævnt ovenfor, og som ikke finder civil anvendelse.

Der er næsten overensstemmelse mellem krigsmateriellovens § 1, stk. 1, og våbenlovens § 6. Det kan dog forekomme, at udførsel af et produkt forudsætter tilladelse i henhold til § 6, stk. 1, i våbenloven, hvorimod fremstillingen af produktet ikke forudsætter tilladelse i henhold til krigsmaterielloven. Det gælder for våbenlovens § 6, at den er dækkende for, men ikke begrænset til EU's fælles liste over militært udstyr. Krigsmateriellovens § 1 anses i praksis for at svare til den gældende EU-liste over militært udstyr.

Ansøgning om tilladelse til fremstilling af krigsmateriel indgives til Justitsministeriet. Det er virksomheden selv, der afgør, hvornår i fremstillingsprocessen, der skal søges om tilladelse. Der stilles i krigsmateriello-

ven alene det krav, at virksomheden skal have en tilladelse, når fremstilling iværksættes.

Justitsministeriet indhenter i fornødent omfang en udtalelse fra Forsvarsministeriet (Forsvarets Materieltjeneste) om, hvorvidt materiellet er omfattet af lovens definition af krigsmateriel.

Justitsministeriet forelægger ansøgninger for Forsvarsministeriet og Rigspolitiet med henblik på en vurdering af de udenrigspolitiske og sikkerhedsmæssige aspekter. Ansøgninger vedrørende krigsmaterielloven § 3 om udenlandsk ejerskab m.v. forelægges endvidere for Udenrigsministeriet.

Justitsministeriet meddeler som altovervejende hovedregel fremstillings-tilladelse, hvis de hørte myndigheder ikke har indvendinger herimod. Tilladelse til fremstilling af krigsmateriel meddeles på en række vilkår, herunder bl.a. at virksomheden i de tilfælde, hvor der benyttes danske underleverandører til fremstilling af krigsmateriel, sikrer sig, at den pågældende underleverandør i fornødent omfang er i besiddelse af tilladelse til produktion af krigsmateriel. Dette gælder, selv om en underleverandør udelukkende beskæftiger sig med delprocesser i forbindelse med fremstilling af genstande, der er omfattet af krigsmaterielloven.

Foruden en tilladelse til fremstilling af krigsmateriel kræver det særskilt tilladelse fra justitsministeren, hvis ejer- eller ledelsesforholdene m.v. i en virksomhed, der fremstiller krigsmateriel, indebærer, at

- en personligt drevet virksomhed har eller får en indehaver, der ikke er dansk statsborger,
- aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber el. lign. har eller får hjemsted uden for Danmark,
- virksomheden har eller får direktører eller tegningsberettigede medarbejdere, som ikke er danske statsborgere,
- andelen af virksomhedens bestyrelsesmedlemmer, som er danske statsborgere, er eller bliver mindre end 80 pct.,
- andelen af dansk ejet selskabskapital er eller bliver mindre end 60 pct.,
- udlændinge gennem ejerskab til selskabskapitalen repræsenterer eller kommer til at repræsentere over 20 pct. af stemmerne eller
- udlændinge i øvrigt gennem besiddelse af kapital eller på anden måde har eller får bestemmende indflydelse på virksomheden.

Virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, er i henhold til lovens § 10 underkastet tilsyn af Statens Våbenkontrol. Statens Våbenkontrol består af fem medlemmer, hvoraf justitsministeren udnævner våbenkontrollens formand. Forsvarsministeren og økonomi- og erhvervsministeren udnævner hver to medlemmer.

Det følger af lovens § 11, at virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, efter anmodning skal give Statens Våbenkontrol enhver oplysning om virksomheden og dens produktion, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold. Våbenkontrollen har endvidere adgang til forretningsbøger af enhver art, aktiebøger, regnskabsbilag, kontrakter og andet materiale, som efter våbenkontrollens skøn er nødvendigt for våbenkontrollen. I øvrigt skal virksomhederne uanmodet indsende årsregnskab til våbenkontrollen senest 3 måneder efter regnskabsårets slutning.

Statens Våbenkontrol eller de personer, som våbenkontrollen bemyndiger dertil, har i henhold til lovens § 12, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for våbenkontrollens virksomhed.

Virksomheder med tilladelse til fremstilling af krigsmateriel betaler efter lovens § 13 en årlig afgift til dækning af omkostninger ved administrationen af krigsmaterieloven.

I henhold til lovens § 14, stk. 1, kan justitsministeren tillade, at en virksomhed er undtaget fra bestemmelserne i lovens §§ 2-7, hvis virksomheden kun i ringe omfang fremstiller krigsmateriel, hvis virksomheden udelukkende fremstiller sprængstoffer eller krudt, eller hvis virksomheden udelukkende beskæftiger sig med underordnede delprocesser i fremstillingen.

I henhold til § 15 er der strafbart at producere krigsmateriel uden tilladelse fra Justitsministeriet, at tilsidesætte vilkår for en tilladelse og at undlade at efterkomme en anmodning om oplysninger m.v. til Statens Våbenkontrol. Straffen er bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 1 år. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab andelsselskab, anpartsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

5.2. Forsvarsdirektivet

Som tidligere nævnt vil certificerede virksomheder i en medlemsstat ifølge direktivets artikel 5, stk. 2, litra b, kunne modtage forsvarsrelaterede produkter fra en anden medlemsstat i henhold til en generel udførselstilladelse. Reglerne om certificering findes i direktivets artikel 9.

Det fremgår af bestemmelsen, at medlemsstaterne udpeger kompetente myndigheder til at udføre certificering af modtagere, der er etableret på deres respektive områder, af forsvarsrelaterede produkter i medfør af generelle udførselstilladelser, der er offentliggjort af andre medlemsstater, jf. direktivets artikel 5, stk. 2, litra b).

Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at certificeringen er en konstatering af, at modtagervirksomheden er pålidelig, især for så vidt angår dens evne til at overholde eksportbegrænsningerne vedrørende forsvarsrelaterede produkter, der i henhold til en udførselstilladelse modtages fra en anden medlemsstat. Modtagervirksomhedens pålidelighed skal ifølge artikel 9, stk. 2, vurderes efter følgende kriterier:

- a) dokumenteret erfaring inden for forsvarsaktiviteter, under særlig hensyntagen til virksomhedens hidtidige overholdelse af eksportbegrænsninger, eventuelle retsafgørelser herom, tilladelse til produktion eller markedsføring af forsvarsrelaterede produkter og beskæftigelse af kvalificeret overordnet personale,
- b) relevant industriel aktivitet vedrørende forsvarsrelaterede produkter i EU, særligt kapacitet til system/subsystemintegration,
- c) udnævnelse af en ledende medarbejder som personlig ansvarlig for udførsler,
- d) en skriftlig erklæring fra virksomheden, underskrevet af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, hvorved virksomheden forpligter sig til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at overholde og håndhæve alle specifikke betingelser for slutbrug og eksport af specifikke komponenter eller produkter, der er modtaget,
- e) en skriftlig erklæring fra virksomheden, underskrevet af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, med henblik på rettidigt at give de kompetente myndigheder detaljerede oplysninger som svar på anmod-

ninger og forespørgsler vedrørende slutbrugere eller slutbrugen af alle de eksporterede produkter, som virksomheden udfører eller modtager i henhold til en udførselstilladelse fra en anden medlemsstat,

f) en beskrivelse, der bekræftes af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, af virksomhedens interne program til sikring af overholdelse af de gældende regler eller system til forvaltning af udførsel. Denne beskrivelse skal indeholde detaljerede oplysninger om de organisatoriske, menneskelige og tekniske ressourcer, der er afsat til forvaltningen af udførsler, ansvarskæden i virksomheden, interne kontrolprocedurer, oplysnings- og uddannelsesaktiviteter, fysiske og tekniske sikkerhedsforanstaltninger, registrering og sporbarhed af udførsler.

Det fremgår af Kommissionens henstilling om certificering af virksomheder i henhold til artikel 9 i forsvarsdirektivet (indsæt nummer, når dette kommer), at kun modtagervirksomheder, som faktisk fremstiller forsvarsrelaterede produkter eller delvis færdiggjorte forsvarsrelaterede produkter omfattet af forsvarsdirektivet, bør kunne certificeres.

Det fremgår endvidere af henstillingen, at de certificerede modtagervirksomheder bør bruge de forsvarsrelaterede produkter modtaget i henhold til de generelle tilladelser i deres egen produktion og ikke bør reeksportere de forsvarsrelaterede produkter uforandret, undtaget med henblik på vedligeholdelse og reparation.

Af henstillingen fremgår desuden, at den ledende medarbejder nævnt i direktivets artikel 9, stk. 2, litra c) bør have ansvaret for det interne program til sikring af overholdelse af gældende regler eller det system til udførsler, der anvendes i virksomheden, og for det personale, der har ansvaret for udførselskontrol. Den pågældende leder bør desuden være medlem af virksomhedens ledelsesorgan.

Det er fastsat i direktivets artikel 9, stk. 3, at certifikaterne skal indeholde oplysninger om, den kompetente myndighed, der har udstedt certifikatet, modtagerens navn og adresse, en erklæring om, at modtageren opfylder de ovenfor omhandlede kriterier, og certifikatets udstedelsesdato og gyldighedsperiode. Gyldighedsperioden for certifikatet kan ifølge direktivet maksimalt være fem år.

Af direktivets artikel 9, stk. 4, fremgår, at der i certifikaterne kan fastsættes yderligere betingelser om formidling af oplysninger, der kræves med

henblik på at kontrollere, at de i stk. 2 omhandlede kriterier er opfyldt samt om tilbagekaldelse eller suspension af certifikatet.

I relation til artikel 9, stk. 4, litra a), bør det ifølge henstillingen i certifikatet kræves, at den certificerede modtagervirksomhed underretter den kompetente myndighed om alle forhold og begivenheder, der indtræffer efter, at certifikatet er udstedt, og som kan påvirke gyldigheden eller indholdet af certifikatet.

Af direktivets artikel 9, stk. 5, fremgår, at de kompetente myndigheder mindst hvert tredje år kontrollerer, at modtageren af certifikatet opfylder de betingelser, der er opregnet i stk. 2 eller andre betingelser, der er knyttet til de i stk. 4 omhandlede kriterier.

I Kommissionens henstilling er det anført, at de myndighedspersoner, der gennemfører kontrolbesøg med henblik på at kontrollere overholdelse af de betingelser, der knytter sig til certifikatet, og af de kriterier, der er angivet i artikel 9, stk. 2, som minimum bør have bemyndigelse til at få adgang til de relevante lokaliteter og undersøge og tage kopier af registre, data, procedureregler og alt andet materiale af betydning for de produkter, der udføres eller modtages i henhold til en udførselstilladelse fra en anden medlemsstat.

Endelig følger det af forsvarsdirektivets artikel 9, stk. 8, at medlemsstaterne offentliggør lister over certificerede virksomheder med henblik på offentliggørelse af et centralt register på Kommissionens hjemmeside.

Medlemsstaterne skal ligeledes efter artikel 9, stk. 7, underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater, hvis en certificering suspenderes eller tilbagekaldes.

5.3. Lovforslaget

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om krigsmateriel om certificering af virksomheder, der ønsker at modtage forsvarsmateriel i medfør af generelle tilladelser udstedt af andre medlemsstater.

Ordringen er frivillig og tilbydes de virksomheder, der i forvejen har en fremstillingstilladelse efter krigsmaterieloven § 2 og 3. Certificeringen er en konstatering af, at modtagervirksomheden er pålidelig særligt i for-

hold til at overholde eventuelle begrænsninger om udførsel til lande uden for EU.

Der foreslås endvidere indsat en bemyndigelsesbestemmelse, der giver justitsministeren mulighed for at gennemføre direktivets bestemmelser om vilkår og betingelser for certificeringen, og om form og indhold og gyldighedsperiode af certifikater.

Der foreslås indsat en udtrykkelig hjemmel for justitsministeren til at suspendere eller tilbagekalde et certifikat, hvis virksomheden ikke længere lever op til vilkår og betingelser for certificeringen.

Der foreslås ligeledes indsat en udtrykkelig hjemmel, hvorefter justitsministeren kan opfylde sin forpligtelse efter direktivets artikel 9, stk. 7, til at underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater i tilfælde, hvor et certifikat suspenderes eller tilbagekaldes.

Statens våbenkontrol, der allerede fører tilsyn med de virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, skal fremover i medfør af krigsmateriellovens § 10 også føre tilsyn med virksomhedernes efterlevelse af kriterierne for certificering, der er beskrevet i direktivets artikel 9, stk. 2.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en bestemmelse i krigsmaterielloven § 10, stk. 2, hvorefter Statens våbenkontrol, som led i sit tilsyn med virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, ligeledes fører tilsyn med virksomhedernes efterlevelse af våbenlovens regler om indførsel og udførsel af våben, krigsmateriel m.v.

Det foreslås ligeledes at præcisere krigsmateriellovens § 11, 1 pkt., sådan at virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, også skal give Statens våbenkontrol enhver oplysning om virksomhedens ind- og udførsel af våben, krigsmateriel m.v.

6. Gebyr for certificering af virksomheder

Virksomheder med tilladelse til fremstilling af krigsmateriel betaler efter krigsmateriellovens § 13 en årlig afgift til dækning af omkostninger ved administrationen af krigsmaterielloven. For regnskabsåret 2009 udgør det samlede beløb 421.922,72 kr. Alle virksomheder, som i løbet af året har haft en gyldig tilladelse, betaler en grundafgift på 500 kr. Det resterende beløb fordeles mellem virksomhederne i forhold til den enkelte virksom-

heds omsætningsmæssige andel af den samlede krigsmaterielproduktion det pågældende år.

6.1. Forsvarsdirektivet

Forsvarsdirektivet regulerer ikke spørgsmålet om opkrævning af gebyr i forbindelse med certificering af virksomheder og indførelsen af et omkostningsbaseret gebyr antages at være i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

6.2. Lovforslaget

Certificering af virksomheder efter forsvarsdirektivets artikel 9 er en ny myndighedsopgave. Opgaven ligger tæt op ad de funktioner, som Justitsministeriet og Statens Våbenkontrol varetager i dag i forhold til virksomheder, der fremstiller krigsmateriel.

Da certificeringsordningen er frivillig og begrænset til modtagelse af krigsmateriel fra EU-lande, er det ikke sikkert, at samtlige virksomheder, der har en fremstillingstilladelse, vil benytte sig af ordningen.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at udgifterne til administration af certificeringsordningen bør falde under den gældende gebyrordning i krigsmaterielloven.

Det foreslås derfor at opkræve et omkostningsbaseret gebyr for certificering efter den foreslåede § 9a på [XX] kr.

7. Præcisering af hjemmelsbestemmelser i våbenloven

7.1. Kontrol

7.1.1. Gældende ret

Efter den gældende § 3, stk. 3, nr. 3, i våbenloven (lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009 om våben og eksplosivstoffer som ændret ved lov nr. 538 af den 26. maj 2010) har Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til kontrol af krudtoplaget hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition eller til indkøb af sortkrudt, fænghætter m.v.

I medfør af våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 997 af 19. oktober 2009 om våben og ammunition m.v., som ændret ved bekendtgørelse nr. 941 af 23. juli 2010) § 25, stk. 1, nr. 2, har politiet, hvis det skønnes nødvendigt til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til kontrol af krudtoplaget hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition eller til køb af sortkrudt, fænghætter m.v.

7.1.1.1. Kontrol med tilladelser til sortkrudt

Det følger af gældende regler i eksplosivstofbekendtgørelsens (bekendtgørelse nr. 362 af 15. maj 2008 om eksplosivstoffer, som ændret ved bekendtgørelse nr. 270 af 26. marts 2009 og ved bekendtgørelse nr. 518 af 17. maj 2010) § 14, stk. 2, at politidirektøren kan meddele privatpersoner og foreninger tilladelse til at anvende, erhverve, opbevare og overføre sortkrudt og sortkrudtserstatning.

Det gældende våbencirkulæres § 11 (cirkulære nr. 8 af 26. januar 2000 om våben og ammunition m.v. som ændret ved cirkulære nr. 64 af den 15. juli 2004 og ved cirkulære nr. 59 af den 29. oktober 2008) opstiller nærmere betingelser for, hvornår der kan meddeles tilladelse til sortkrudt. Der kan ifølge § 11, stk. 1 og 2, meddeles tilladelse til medlemmer af nærmere bestemte skytteforeninger, til blandt andet forladejægere og til saluting. Det fremgår af § 11, stk. 3, at det skal fastsættes som vilkår i tilladelser efter stk. 1 og 2, at politiet til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse har adgang til kontrol af krudtoplaget.

Det følger af § 11, stk. 5, at medlemmer af bestyrelsen i skytteforeninger kan meddeles tilladelse til indkøb af sortkrudt med henblik på videresalg til medlemmer i forbindelse med konkurrenceskydning m.v. Det fremgår af § 11, stk. 6, nr. 5, at der også i sådanne tilladelser blandt andet skal fastsættes et vilkår om, at politiet til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse har adgang til kontrol af krudtoplaget.

7.1.1.2. Kontrol med tilladelser til genopladning af ammunition

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 8, at tilladelse til genopladning af ammunition meddeles af politidirektøren.

Våbencirkulærets § 10 opstiller nærmere betingelser for, hvornår der kan meddeles tilladelse til privat og erhvervsmæssig genopladning af ammunition, herunder at ansøgeren skal have gennemgået et kursus i genop-

ladning, der er godkendt af Justitsministeriet. Det følger blandt andet af § 10, stk. 1, at det skal fremgå af en sådan tilladelse, at den giver adgang til indkøb af røgsvagt krudt, fænghætter og projektiler samt til fremstilling af projektiler.

Der kan endvidere meddeles tilladelse til genopladning af sortkrudtspatroner til medlemmer af sortkrudtskytteforeninger i medfør af våbencirkulærets § 11, stk. 7, hvis medlemmet har gennemgået et kursus i genopladning, der er godkendt af Justitsministeriet, og har tilladelse til indkøb af sortkrudt.

7.1.2. Lovforslagets indhold

7.1.2.1. Kontrol med tilladelser til sortkrudt

Det foreslås, at foreninger tilføjes i § 3, stk. 3, nr. 3, således at det fremgår af bestemmelsens ordlyd, at der også er adgang til kontrol hos foreninger, der har tilladelse til sortkrudt m.v.

Baggrunden herfor er, at der i medfør af gældende regler også kan meddeles tilladelse til foreninger til at anvende, erhverve, opbevare og overføre sortkrudt. Der forefindes således oplag af krudt i lokaliteter hos f.eks. skytteforeninger, og Justitsministeriet finder det væsentligt, at der er udtrykkelig hjemmel til, at politiet kan føre kontrol med sådanne oplag på samme vilkår som kontrol med oplag hos privatpersoner.

Formålet med den foreslåede ændring er derfor at præcisere bestemmelsen i § 3, stk. 3, nr. 3, således at det fremgår udtrykkeligt, at adgangen til at foretage kontrol af krudtoplag uden retskendelse også gælder i foreninger, der har tilladelse til sortkrudt m.v.

Endvidere foreslås, at køb erstattes af erhvervelse og besiddelse i § 3, stk. 3, nr. 3.

Baggrunden herfor er et ønske om at bringe den anvendte terminologi i overensstemmelse med den terminologi, der anvendes i våbenlovens § 2, stk. 1. Det er Justitsministeriets opfattelse, at et køb begrebsmæssigt vil være omfattet af en tilladelse til erhvervelse og besiddelse, og at det ikke har været tilsigtet med bestemmelsen at skelne mellem tilfælde, hvor der gives tilladelse til henholdsvis køb eller til erhvervelse og besiddelse af sortkrudt m.v.

Formålet med ændringen er således at præcisere, at kontroladgangen består, uanset om tilladelsesindehaveren har en tilladelse til erhvervelse og besiddelse eller til køb af sortkrudt m.v.

7.1.2.2. Kontrol med tilladelser til genopladning af ammunition

Endvidere forslås, at den gældende formulering i § 3, stk. 3, nr. 3, hvorefter der er adgang til kontrol af krudtoplag hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition, flyttes til et nyt nr. 4., hvorved der også gives adgang til kontrol af arbejdslokale og udstyr.

Baggrunden herfor er, at kontrol af arbejdslokale og udstyr i forbindelse med kontrol af krudtoplag efter Justitsministeriets opfattelse er en naturlig og nødvendig del af kontrollen hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition, idet den rette indretning af arbejdslokalet og anvendelse af det rette genopladningsudstyr ligesom retmæssig opbevaring af krudt m.v. er væsentlige sikkerhedsmæssige forudsætninger for, at der kan meddeles tilladelse til genopladning af ammunition. Disse forhold er således vigtige elementer til forebyggelse af uheld med f.eks. brand eller eksplosion til følge.

Formålet med ændringen af § 3, stk. 3, nr. 3, er således at skabe en udtrykkelig hjemmel til, at politiet i forbindelse med kontrol af krudtoplag hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition, uden retskendelse også kan kontrollere de arbejdslokaler og det udstyr, der anvendes til genopladningen.

7.2. Udførsel af dolke og knive

7.2.1. Gældende ret

Efter våbenlovens § 6, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 28, jf. våbenlovens § 6, stk. 5, er det som udgangspunkt forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre de i bestemmelsen opremsede våben, heriblandt visse knive og dolke.

Tilladelse udstedes som udgangspunkt af Justitsministeriet. Politiet meddeler dog tilladelse til udførsel til Færøerne og Grønland, de nordiske lande og EU-medlemslandene, af visse våbentyper, herunder våben til jagt, fiskeri og konkurrenceskydning og dele og ammunition hertil, jf. våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 2.

Det fremgår af våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, at det er forbudt uden tilladelse fra politidirektøren at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm.

Ifølge våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 3, kan dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uanset § 15, stk. 1, nr. 1, uden tilladelse anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsdykning, hvis de er udformet hertil. Det er ligeledes i bekendtgørelsen bestemt, at de pågældende knive kan udføres, jf. § 28. stk. 3

7.2.2. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at våbenlovens § 6 præciseres, så det fremgår udtrykkeligt, at justitsministeren har adgang til administrativt at undtage visse nærmere bestemte dolke og knive fra kravet om tilladelse til udførsel.

Adgangen til at undtage fra kravet om udførselstilladelse gælder alene dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, hvis de er udformet til erhverv, til husholdningsbrug eller til jagt, lystfiskeri eller sportsdykning.

8. Straf

8.1. Gældende ret

Overtrædelse af våbenlovens forbud mod at indføre, fremstille, herunder samle, erhverve, besidde, bære, anvende, overdrage, overlade, transportere og formidle skydevåben samt dele og ammunition hertil, jf. våbenlovens §§ 1, 2, 5, 7 a og 7 b, straffes efter lovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Overtrædelse af forbuddet mod udførsel af våben, krigsmateriel m.v. efter våbenlovens § 6, stk. 1, straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Er der tale om forsætlig indførsel, udførsel, transport, erhvervelse, overdragelse, besiddelse, anvendelse eller fremstilling m.v. af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder, kan forholdet henføres under straffelovens § 192 a, stk. 1, hvor strafferammen er fængsel fra 1 år indtil 6 år. Det samme gælder forsætlige overtrædelser vedrørende andre våben

eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Anden forsætlig overtrædelse af våbenloven under særlig skærpende omstændigheder straffes efter lovens § 192 a, stk. 2, med fængsel i indtil 6 år. Sker overtrædelsen af straffelovens § 192 a med forsæt til terrorisme er straffesammenfængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6.

Overtrædelse af våbenbekendtgørelsens regler om indførsel, udførsel, erhvervelse, besiddelse, anvendelse, overdragelse og mærkning m.v. straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år, jf. bekendtgørelsens § 44.

Det følger af våbenlovens § 10, stk. 3, at der i forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Fremstilling af krigsmateriel uden den fornødne tilladelse (eller dispensation) kan straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, jf. krigsmaterielloven § 15. Det følger endvidere af krigsmateriellovens § 15, stk. 3, at der i forskrifter, der udstedes efter loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

8.2. Forsvarsdirektivet

Ved forsvarsdirektivets artikel 16 forpligtes medlemsstaterne til at fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de bestemmelser, der vedtages med henblik på gennemførelse af direktivet, særlig i tilfælde af at de oplysninger, der forelægges i henhold til artikel 8, stk. 1, eller artikel 10, om overholdelse af eksportbegrænsninger, der er knyttet til en udførselstilladelse, er forkerte eller ikke er udtømmende.

Det fremgår endvidere af forsvarsdirektivet, at sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

8.3. Lovforslagets indhold

De foreslåede ændringer i henholdsvis våbenloven og krigsmaterielloven bør ikke føre til ændringer i strafferammerne i henholdsvis våbenlovens § 10, stk. 1 og krigsmateriellovens § 15, stk. 1 og 2.

Krigsmateriellovens § 15, stk. 2, foreslås ændret, så tilsidesættelse af vilkår for en certificering efter den foreslåede bestemmelse i § 9a kan straffes i samme omfang som tilsidesættelse af vilkår for øvrige tilladelser efter loven, herunder tilladelser til fremstilling af krigsmateriel.

Gennemførelsen af forsvarsdirektivets krav i artikel 16 om fastsættelse af effektive sanktioner vurderes ikke i øvrigt at give anledning til lovændringer, idet der i forbindelse med den administrative gennemførelse efter våbenloven kan fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne, jf. våbenlovens § 10, stk. 3.

9. Administrative regler om udførsel af forsvarsmateriel

En stor del af indholdet af forsvarsdirektivets bestemmelser kan gennemføres administrativt ved en ændring af våbenbekendtgørelsen og ved udstedelse af en ny bekendtgørelse om udførselstilladelser. Der vil endvidere blive udstedt en bekendtgørelse med hjemmel i krigsmaterielloven om certificering af virksomheder. En stor del af gennemførelsen af forsvarsdirektivet vil således ske gennem administrative regler. På denne måde sikres det, at tilladelsesordningen for udførsel af forsvarsmateriel samt certificeringsordningen kan tilpasses den teknologiske udvikling, nye internationale krav eller krav fra industrien m.v.

I dag er håndteringen af udførselstilladelser efter våbenlovens § 6 ikke nærmere reguleret administrativt, men tilladelsesordningen håndteres på grundlag af praksis.

10. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

10.1. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget ændres den eksisterende tilladelsesordning i våbenloven, således at de produkter, der er omfattet af bilaget til direktiv 2009/43/EF, der i dag er sidestillet med andre tilladelsespligtige våben, i stedet omfattes af en ordning, der vil nedbringe antallet af ansøgninger om tilladelse til udførsel og transit af forsvarsmateriel til andre EU-lande. Forslaget indeholder imidlertid nye myndighedsopgaver med hensyn til certificering af og kontrol med visse virksomheder. Denne nye opgave

foreslås finansieret gennem et omkostningsbaseret gebyr. Samlet set vurderes forslaget ikke at have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

10.2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af Udenrigsministeriets rapport om udførsel af våben og produkter med dobbelt anvendelse fra Danmark 2009, at Justitsministeriet i 2009 gav 499 udførselstilladelser vedrørende forsvarsmateriel til en samlet værdi af 1,877 mia. kr. Heraf udgjorde udførsel til EU-lande næsten 1 mia. kr.

Forslaget lægger op til en forenkling af de administrative procedurer for erhvervslivet. Virksomheder, der befatter sig med udførsel af forsvarsmateriel inden for EU, vil på denne baggrund formentlig få reduceret arbejdsbyrden i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til udførsel af forsvarsmateriel til andre EU-lande. Til gengæld indebærer forslaget nye krav for så vidt angår virksomheder, som ønsker certificering. Forslaget vurderes samlet set at have visse positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

10.3. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

10.4. De miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10.5. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet.

Lovforslaget omfatter desuden våben m.v., der ikke er omfattet af det nævnte direktiv. Lovforslagets regulering heraf vurderes at være i overensstemmelse med EUF-Traktatens artikel 35 om kvantitative udførelses-

restriktioner.

10.6. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forholdet til EU-retten		

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Rederiforening, Danske Advokater, Dansk Bøssmager og Vaabenhandlerforening, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Danske Speditører, Danske Våbenhandleres Brancheforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Skibsmæglerforening, Dansk Skytte Union, Dansk Transport og Logistik, Datatilsynet, De Danske Skytteforeninger, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DI Organisationen for erhvervslivet, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Fagligt Fælles Forbund 3F, Foreningen af Offentlige Anklagere, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Mærsk Air, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Rederiforeningen af 1895, Retssik-

kerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Præsidenterne for samtlige byretter, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Scandinavian Airlines, Statens Luftfartsvæsen, Vaabenhistorisk Selskab.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Til § 1

Til nr. 1 (fodnoten til lovens titel)

Der indsættes en fodnote til lovens titel for at angive, at loven gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet, EU-Tidende 2009, nr. L 146, side 1-10.

Til nr. 2 og 3 (våbenlovens § 3, stk. 3 nr. 3 og 4)

Forslaget lægger op til en præcisering af den gældende § 3, stk. 3, nr. 3, således at det udtrykkeligt fremgår, at politiet til enhver tid mod behørig legitimation, når det skønnes nødvendigt, uden retskendelse kan undersøge krudtoplag hos personer og foreninger, der har tilladelse til sortkrudt, fænghætter m.v., og undersøge krudtoplag, arbejdslokaler og udstyr hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition.

Ved arbejdslokaler og udstyr skal forstås det lokale, hvori genopladningen foretages, herunder arbejdsplads, arbejdsbord m.v., samt alt det udstyr, der anvendes til genopladningsaktiviteten.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 9.1.

Til nr. 4 (våbenlovens § 6, stk. 5-8)

Bestemmelsen i § 6, stk. 5, indebærer, at den nugældende tilladelsesordning ændres således, at der udover individuelle tilladelser kan gives generelle og globale tilladelser til udførsel til andre EU-lande af forsvarsmateriel omfattet af våbenlovens § 6, stk.1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 2.2 og 2.3.1.

Den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere bestemmelser om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af generelle, globale og individuel-

le udførselstilladelser til genstande omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1, samt om form og indberetningskrav, dokumentationskrav og pligt til at føre registre over udførsel af genstande omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1. Om baggrunden for bestemmelsen samt om bemyndigelsens påtænkte udnyttelse henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 2.3.2.

Det bemærkes, at bemyndigelsen påtænkes udnyttet sådan, at der etableres en indberetningsforpligtelse for alle virksomheder, der udfører forsvarsmateriel til EU-lande. På den måde kan Justitsministeriet som påkrævet i forsvarsdirektivet udføre sine kontrolopgaver, ligesom Danmark som hidtil kan bidrage med årlige indberetninger på internationalt plan.

Den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 7, indebærer, at der ikke længere skal søges om tilladelse til transit af genstande m.v., der er omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 3, 4, 5, 6, 8 og 9. For de genstande m.v., der ikke har en sådan farlighed, at de er omfattet af våbenlovens interne kontrolordning, vil der fremover heller ikke gælde et krav om transittilladelse. Der henvises i øvrigt til bemærkninger ovenfor under pkt. 4.4.

Efter den foreslåede § 6, stk. 8, lægges der op til en præcisering af den gældende § 6, således at det udtrykkeligt fremgår, at justitsministeren har adgang til administrativt at undtage udførsel af dolke og knive, hvis klinger overstiger 12 cm, fra tilladelseskravet hvis disse er udformet til erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsdykning. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 9.2.

Til § 2

Til nr. 1 (krigsmateriellovens § 9 a)

Den foreslåede bestemmelse i § 9a, stk. 1, indebærer, at justitsministeren kan certificere modtagere af krigsmateriel, der indføres fra andre EU-lande.

Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.3.

Med bestemmelsen i § 9a, stk. 2, præciseres det, at certificeringsordningen er frivillig og tilbydes de virksomheder, der i forvejen har en fremstillingstilladelse efter krigsmateriellovens § 2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.2 og 6.3.

Bestemmelsen i § 9a, stk. 3, indfører et omkostningsbaseret gebyr for certificering af virksomheder på kr. [xx].

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 7.

Med bestemmelsen i § 9a, stk. 4, får justitsministeren hjemmel til administrativt at gennemføre direktivets bestemmelser om vilkår og betingelser for certificeringen og om form, indhold og gyldighedsperiode for certificeringen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.2 og 6.3.

Bestemmelsen i § 9a, stk. 5 indebærer, at justitsministeren kan suspendere eller tilbagekalde et certifikat, hvis den certificerede virksomhed ikke længere lever op til vilkår og betingelser for certificeringen. Samtidig indføres der udtrykkelig hjemmel til, at justitsministeren kan opfylde sin forpligtelse efter forsvarsdirektivets artikel 9, stk. 7, til at underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater i tilfælde, hvor et certifikat suspenderes eller tilbagekaldes.

Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.3.

Bestemmelsen i § 9a, stk. 6, giver justitsministeren udtrykkelig hjemmel til at offentliggøre og ajourføre en liste over de certificerede virksomheder samt til at underrette Europa-Parlamentet, Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande i EU herom.

Til nr. 2 (krigsmateriellovens § 10, stk. 2)

Med den foreslåede ændring bestemmes det, at Statens Våbenkontrol, der allerede fører tilsyn med de virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, fremover også skal føre tilsyn med virksomhedernes fortsatte efterlevelse af kriterierne for certificering. Statens Våbenkontrol skal således også føre tilsyn med virksomhedernes efterlevelse af våbenlovens regler om indførsel og udførsel af forsvarsmateriel.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.2 og 6.3.

Til nr. 3 (krigsmateriellovens § 11, 1. pkt.)

Med forslaget præciseres det, at virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, også skal give Statens Våbenkontrol enhver oplysning om virksomhedens ind- og udførsel af våben, krigsmateriel m.v.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.2.

Til § 3

Bestemmelsen i stk. 1 fastlægger ikrafttrædelsestidspunktet for de foreslåede bestemmelser. Det foreslås, at loven træder i kraft den 30. juni 2012, hvor Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet (forsvarsdirektivet) skal finde anvendelse i dansk ret.

Forsvarsdirektivet foreskriver, at medlemsstaterne senest den 30. juni 2011 vedtager og offentliggør de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre forsvarsdirektivet. Medlemsstaterne skal imidlertid først anvende de nationale gennemførelsesbestemmelser fra den 30. juni 2012. Den sene ikrafttrædelse skyldes, at Kommissionen vil udarbejde en rapport om medlemsstaternes gennemførelse inden den nye ordnings ikrafttræden.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at lovændringen og dermed den nye ordning for udførselstilladelser finder anvendelse på tilladelser, der udstedes efter lovens ikrafttræden. På denne måde undgås det, at virksomheder skal indsende nye ansøgninger, hvis ansøgningen ikke er færdigbehandlet på tidspunktet for lovens ikrafttræden. De verserende sager behandles således efter de nye regler.

Til § 4

Bestemmelsen indeholder regler om lovens territoriale anvendelsesområde. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009 som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

”Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet, EU-Tidende 2009, nr. L146, side 1.”

§ 3, stk. 3. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til kontrol af:

- 1) Våbensamlinger,
- 2) våbenlagre og våbenbøger hos våbenhandlere,
- 3) krudtoplaget hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition eller til køb af sortkrudt, fænghætter m.v.,
- 4) lokaler, hvor de i lovens § 9, stk. 2, nævnte skytteforeninger opbevarer våben.

2. § 3, stk. 3, nr. 3, affattes således:

”3) krudtoplag hos personer og foreninger, der har tilladelse til at erhverve og besidde sortkrudt, fænghætter m.v.”

3. I § 3, stk. 3, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

”4) krudtoplag, arbejdslokaler og udstyr hos personer, der har tilladelse til genopladning af ammunition.”

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 6. Det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre

- 1) Våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben, jf. dog stk. 2, samt genstande, der fremtræder

som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil,

- 2) ammunition med undtagelse af ammunition til jagtvåben,
- 3) materiel til krigsførelse,
- 4) militært simulations- og træningsudstyr,
- 5) maskiner, instrumenter, apparater og andre produktionsmidler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremstilling eller vedligeholdelse af de under nr. 1-4 nævnte genstande,
- 6) dele specielt konstrueret eller modificeret til de under nr. 1-5 nævnte genstande,
- 7) eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1,
- 8) software specielt konstrueret eller modificeret til udvikling, fremstilling eller anvendelse af de under nr. 1-7 nævnte genstande, og
- 9) teknologi til udvikling, fremstilling eller anvendelse af de under nr. 1-8 nævnte genstande, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 omfatter ikke udførsel af varer, der er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 af 27. juni 2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, til destinationer uden for EU's toldområde, jf. forordningens artikel 18.

Stk. 3. Forbuddet i stk. 1, nr. 9, gælder ikke

- 1) den teknologi, der minimalt kræves til installation, drift, vedligeholdelse (eftersyn) og reparation af genstande, der er opnået udførselstilladelse til efter stk. 1, når teknologien udføres til samme modtager, som i henhold til udførselstilladelsen er modtager af de pågældende genstande,
- 2) teknologi, der er frit tilgængelig

for offentligheden,

3) teknologi, som vedrører grundforskning, og

4) teknologi, som alene omfatter, hvad der som minimum kræves i forbindelse med patentansøgninger.

Stk. 4. Forbuddet i stk. 1 omfatter både fysisk flytning af genstande ud fra dansk område og ikkefysisk overførsel til udlandet ved hjælp af fax, telefon eller andet elektronisk medie. Mundtlig overførsel af teknologi pr. telefon eller lignende kommunikationsmiddel er dog kun omfattet, hvis teknologien er indeholdt i et dokument, hvoraf den relevante del oplæses eller beskrives på en sådan måde, at der i alt væsentligt opnås det samme resultat, som hvis oplæsning havde fundet sted.

Stk. 5. Justitsministeren kan udstede forbud mod, at der udføres våben og ammunition af enhver art.

4. I § 6 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

”*Stk. 5.* Justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil, kan udstede en generel, global eller individuel tilladelse til udførsel til EU-lande af genstande, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af generelle, globale og individuelle tilladelser efter stk. 5, samt om indberetningskrav, dokumentationskrav og pligt til at føre registre over udførsel af genstande omfattet af stk. 1.

Stk. 7. Genstande omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 3, 4, 5, 6, 8 og 9, der indføres fra et EU-land for straks at skulle udføres til et andet EU-land (transit), undtages fra kravet om tilladelse efter stk. 1.

Stk. 8. Justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, til hushold-

ningsbrug eller til jagt, lystfiskeri eller sportsdykning.”

Stk. 5 bliver herefter stk. 9.

§ 2

I lov om krigsmateriel m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 720 af 7. juli 2009, som ændret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010 foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

”§ 9 a. Justitsministeren kan certificere modtagere af krigsmateriel, der indføres fra andre EU-lande.

Stk. 2. Virksomheder, der har en tilladelse til at fremstille krigsmateriel efter § 2, kan ansøge om certificering. Certificeringen er frivillig og giver mulighed for at modtage genstande omfattet af en generel udførselstilladelse udstedt af myndighederne i et EU-land.

Stk. 3. Der pålægges et gebyr på XX kr. for certificering efter stk. 1.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter bestemmelser om vilkår og betingelser for certificeringen, herunder om form, indhold af og gyldighedsperiode for certifikater.

Stk. 5. Justitsministeren kan suspendere eller tilbagekalde et certifikat, hvis virksomheden ikke længere lever op til betingelserne for certificeringen. Justitsministeren underretter Kommissionen og de øvrige medlemslande i EU om suspension eller tilbagekaldelse af et certifikat.

Stk. 6. Justitsministeren offentliggør og ajourfører regelmæssigt en liste over certificerede virksomheder og underretter Europa-Parlamentet, Europa-

Kommissionen og de øvrige medlemslande i EU herom.”

§ 10. Virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, er underkastet tilsyn af Statens Våbenkontrol.

Stk. 2. Statens Våbenkontrol består af 5 medlemmer. Justitsministeren udnævner våbenkontrollens formand, og forsvarsministeren og økonomi- og erhvervsministeren udnævner hver 2 medlemmer.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte en forretningsorden for våbenkontrollen.

§ 11. Virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, skal efter anmodning give Statens Våbenkontrol enhver oplysning om virksomheden og dens produktion, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold. Våbenkontrollen har adgang til forretningsbøger af enhver art, aktiebøger, regnskabsbilag, kontrakter og andet materiale, som efter våbenkontrollens skøn er nødvendigt for våbenkontrollen.

Stk. 2. Virksomheden skal senest 3 måneder efter regnskabsårets slutning indsende årsregnskab til våbenkontrollen.

§ 15. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der

1) overtræder § 2, § 3, § 7, § 12, stk. 2,

2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse eller

3) undlader efter anmodning at give oplysninger m.v. til Statens Våbenkontrol.

Stk. 2. Straffen kan under skærpene omstændigheder stige til fængsel i indtil 1 år.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf

2. Efter § 10, stk. 1, indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Som led i tilsynet efter stk. 1 kan Statens Våbenkontrol kontrollere, at ind- og udførsel af krigsmateriel sker i overensstemmelse med våbenlovens bestemmelser.”

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. § 11, 1. pkt. affattes således:

”Virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, skal efter anmodning give Statens Våbenkontrol enhver oplysning om virksomheden, dens produktion og virksomhedens indførsel og udførsel af krigsmateriel, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold.”

4. § 15, stk. 1., nr. 2, affattes således:

”2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse eller en certificering”

af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelselskab, anpartsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 30. juni 2012.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på tilladelser, der udstedes efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.